

Skolens plan for trygt og godt skolemiljø

I denne planen forstås skolen som skole og AKS, med mindre noe annet er spesifisert.

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Retten til eit trygt og godt skolemiljø (12-2)

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1, LK20)

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3., LK20)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

Merk: Skolemiljø omfatter det fysiske miljøet, det psykososiale miljøet og læringsmiljøet.

1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet

På Fernanda Nissen skole skal vi lære sammen. Det betyr at vi alle sammen skal lære i et utforskende læringsfellesskap det det er høy grad av samhandling mellom elever og ansatte.

Elevene skal utvikle evne til refleksjon, kritisk tenkning og uttrykke egne meninger slik at de er i stand til å ta gode og selvstendige valg. Gjennom elevaktiv undervisning og læring, gir vi elevene verktøy for at de skal bli aktive og bevisste medborgere i samfunnet.

Det er et viktig prinsipp for oss på Fernanda Nissen skole at faglig og sosial læring skjer parallelt.

Trygge stabile voksne er viktig for å skape gode relasjoner med og mellom elevene. Dette er avgjørende for et trygt og inkluderende læringsmiljø.

På Fernanda Nissen skole skal elevene oppleve mestring, motivasjon og mening hver dag.

2. Skolens felles forståelse og holdninger

Skolen er i en kontinuerlig prosess som skal sikre at vi har en felles forståelse av relevante begreper som for eksempel mobbing, krenkelser, utenforskap, nulltoleranse, slik at vi vet hva vi skal følge med på, og er i stand til å ta elevenes subjektive opplevelse på alvor.

2.1. På Fernanda Nissen skole definerer vi krenkelser som rasisme, seksuell trakassering, andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne og vold.

2.2. Skolens felles forståelse av relevante begreper

- **Konflikt:** Når likeverdige parter blir uenige og det oppstår et sammenstøt hvor to eller flere motstridende ønsker er til stede. Det som skjer oppleves ubehagelig for begge parter. Ved slike hendelser skal tiltak iverksettes.
- **Mobbing:** er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.
- **Krenkende atferd:** I tillegg til definisjonen av mobbing gjelder krenkende atferd også enkeltstående ytringer, jf. pkt. 2.1.
- **Rasisme:** Noen blir forskjellsbehandlet eller plaget på grunn av hudfarge, etnisk opprinnelse, religion eller snakker et annet språk.
- **Seksuell trakassering:** Diskriminering og/eller trakassering på grunn av kjønn, legning og leveform.
- **Vold:** Noen bruker fysisk makt for å skade andre.
- **Utestenging:** Man blir holdt utenfor en gruppe der en har naturlig tilhørighet over tid.
- **Uthenging:** Når noen bruker krenkende ord og negativ omtale av personer i f.eks. sosiale medier, på skolen, i fritiden.

2.3. På Fernanda Nissen skole er vårt elev- og læringssyn basert på følgende:

- Fernanda Nissen skole skal være mobbefri.
- Alle elever skal oppleve et trygt og godt læringsmiljø.
- Den som blir mobbet eller krenket skal oppleve ansatte som ivaretar dem, og som er trygge og tydelige. Den som blir mobbet eller krenket skal kunne stole på at skolen tar problemene deres på alvor.
- De som mobber skal møte ansatte som klart tar avstand fra det som er gjort, men som viser elevene respekt og har forventninger om endret atferd. Elevene som mobber og/eller krenker skal få oppfølging og veiledning av ansatte.
- Alle elever skal få et undervisningstilbud som gir utbytte i forhold til den enkeltes forutsetning når det gjelder mobbing, krenkelser, nettvett og bruk av sosiale medier (jf. *Veileder for bruk av sosiale medier i Bydel Sagene*).
- Alle involverte foresatte skal oppleve ansatte som viser dem og barna deres respekt

2.4. Fernanda Nissen skoles plan bygger planen på et fellesskapsorientert mobbesyn:

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

(Byrådssak 268/22)

2.5. Slik ivaretar vi de 5 grunnleggende faktorene for et trygt og godt skolemiljø:

2.5.1. Omsorgsfull kontroll handler om klasseledelse, struktur og rammer. Ansatte skal hjelpe elevene til å ta gode valg gjennom tydelig kommuniserte forventninger, og innarbeide gode rutiner for samhandling på skolen/AKS.

- Klassene utarbeider og øver på regler/tipsplakater sammen
- Regler/tipsplakater skal bidra til å støtte elevene til å få på plass gode rutiner, og støtte dem i å mestre forventningene som stilles.
- Relasjoner handler om at det gjøres et systematisk arbeid for å skape god kommunikasjon elevene imellom, og mellom lærer og elev. Dette er en forutsetning for et godt læringsmiljø.
- Anerkjennelse: Det innebærer å ta andres perspektiv, å kunne sette seg inn i andres opplevelser og for å ta imot og forstå det den andre formidler.
- Innhente elevperspektivet: Vi må se bak elevers adferd, og være åpne og nysgjerrige på elevers adferd.
- Elevmedvirkning: Elevene skal delta aktivt og kunne uttale seg om saker som angår dem. Det kan være i elevråd, klassen, på trinnet, i undervisningssituasjoner, regler/tipsplakater og rutiner, tilbakemeldinger og i oppnåelse av læringsmål.

2.5.2. Vennskap og inkludering: Læreren skal tilrettelegge for et godt sosialt miljø i klassen. Det handler om å bidra til å skape:

- Vennskap
 - Inkludering i klassen/trinnet for å skape et trygt og godt skolemiljø for alle
 - Et trygt skolemiljø med raushet for ulikheter og ulike meninger som motiverer for økt læring faglig og sosialt.
-
- Læreplanforståelse og elevenes læring: Skolens jobb er å støtte elevene faglig, kognitivt, emosjonelt og sosialt.
 - Aktiv og felles dialog: Involverer alle elever i en felles deltakelse, engasjement og oppmerksomhet. Dette skal bidra til dypere læring.
 - Feedback: Lærer skal søke etter å få tilbakemeldinger fra elevene med tanke på elevenes perspektiv og opplevelse av lærerens undervisning og oppfølging av skolemiljø.

- **Læringsstøtte:** Lærere skal gi best mulig støtte til elevene for at de skal lykkes i læringsarbeidet sitt, faglig og sosialt. Lærere skal hjelpe elevene til å se muligheter for å mestre læringsarbeidet og bidra til økt mestringstro.

2.5.3. **Hjem-skole-samarbeid:** Skolen har ansvar for å dra i gang et godt samarbeid med hjemmet.

- **Sørge for at hjem og skole trekker i samme retning:** Skolen og foresatte må sikre et godt samarbeid bestående av god dialog, informasjonsflyt og medvirkning.
- **Få på plass gode rutiner for samarbeidet:** Skolen skal gjennomføre oppstartsamtaler, sende ut infoskriv og ukeplaner, gi positive, konstruktive og konkrete tilbakemeldinger, tydelige tiltak på utfordringer og følge de opp og skal se etter og søke feedback fra foresatte.
- **Jobbe med holdninger og relasjoner til hjemmet:** Skolens ansatte skal være lyttende, undrende og «ikke-dømmende» i samarbeidet med foresatte. Skolens ansatte skal sammen med foresatte være en ressurs i barnets oppvekst, og møte hverandre med likeverdighet og respekt.

Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø 2021*

3. Medvirkning

Skolen involverer ulike parter i å medvirke for et trygt og godt skolemiljø, samt planlegging og gjennomføring av skolemiljøarbeidet. Dette foregår på ulike nivåer.

3.1. Elevene medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak gjennom:

- Elevsamtaler
- Elevlogger/annen skriftlig kommunikasjon
- Klassesamtaler/gruppesamtaler
- Elevråd
- Samarbeidsmøter med foresatte

3.2. De ansatte medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak i følgende fora:

- AMU og MBU
- Teammøter/basemøter
- Felles møter
- Felles kompetanseheving

3.3. Skolen involverer skolens rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø.

Skolens rådsorganer er:

- Driftsstyret (DS)
- Skolemiljøutvalget (SMU)
- Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)
- Elevrådet

3.4. Skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12:

- Ansatte: Felles gjennomgang i personalet
- Foresatte: Foreldremøter
- Elever: I klassene og i elevråd

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Skolen har en plan for evaluering av skolemiljøarbeidet. Vi evaluerer kontinuerlig alle elementer som inngår i planen. I tabellen ser man også når man gjør ulike undersøkelser (Delplikt 1 Følge med), og følger opp disse.

Hva	Hvordan	Når	Ansvar
Gjennomgang av skolens ordensregler, forventninger til elever og ansatte, handlingsplan for godt skolemiljø	Fellestid for personalet	På planleggingsdager	Ledelsen
Gjennomgang av skolens ordensregler, forventninger til elevene og de voksne, utarbeidelse av klasseregler	I hver klasse Ordensregler sendes foresatte	Ved skolestart	Kontaktlærer
Gjennomgang av skolens handlingsplan for godt skolemiljø	I elevråd	Første elevrådsmøte	Elevrådsleder

Gjennomgang av skolens handlingsplan for godt skolemiljø	I SMU, FAU, AMU, MBU og Driftsstyret	Første møte etter skolestart	Ledelsens representant
Elevsamtaler - Minst 2 ganger per år - Ekstra ved behov	Strukturert samtale etter mal	Sept/oktober og feb./ mars	Kontaktlærer
Utviklingssamtaler	Strukturert samtale etter mal	Sept/oktober og feb./ mars	Kontaktlærer
Foreldremøter	Informasjon og drøfting	1 gang pr år	Kontaktlærer
Tilbakemelding på klassemiljø fra klassekontaktene	Fast punkt på FAU møte	Hvert møte	Alle klassekontaktene
Inspeksjonsrutiner	Gjennomgang med personalet	Ved skolestart og ved tilsettinger	Avdelingsledere og ansatte
Miljøarbeider	Følger opp enkeltelever og grupper	I alle friminutt og etter avtale i timene	Avdelingsleder
Elevundersøkelsen 5.-7.trinn	Gjennomføres i alle klasser	Høst	Ledelsen, kontaktlærer
Trivselsundersøkelse 1.-4. trinn	Gjennomføres i alle klasser	Høst	Ledelsen, kontaktlærer
Gjennomgang av elevundersøkelsene	Fellestid og trinntid Tiltak utarbeides	Høst	Ledelsen og alle ansatte
Gjennomgang av elevundersøkelsene	I elevråd, SMU, FAU , AMU, MBU og Driftsstyre	Høst	Ledelsen, elevrådsleder
Klasse/elevgjennomgang	Møte med ledelsen, sosiallærere, miljøterapeuter og AKS leder	Ukentlig	Rektor

5. Årshjul

Skolen har et årshjul der det framgår hvordan man jobber systematisk med skolemiljøet.

Årshjulet inneholder oversikt over fellesskapende aktiviteter for alle skolens elever (som temadager, samlinger etc.), arrangementer som inkluderer foresatt. Følg lenken for å se oversikten:

[Årshjul for faglige og sosiale aktiviteter](#)

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Et trygt og godt skolemiljø er mer enn fravær av mobbing og andre negative faktorer. Skolen skal arbeide kontinuerlig for å fremme elevenes helse, inkludering, trivsel og læring. Dette gjøres ved å arbeide systematisk med å fremme faktorer som gir et positivt skolemiljø for elevene.

6.1. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på skolenivå, når de gjennomføres.

- Felles aktiviteter og prosjekter for hele skolen, som for eksempel bokuke i høstsemesteret, balldag i vårsemesteret, turneringer gjennom hele året.
- Fellesskapende og inkluderende undervisning gjennom hele året.
- «God oppstart» etter hver sommerferie

6.2. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå.

- God oppstart, gjennomføres etter hver ferie, ved klassesammenslåing, ansvarlige er avdelingsledere og lærere
- Sosiogram; Gjennomføre regelmessig, to ganger per semester
- Trivselsundersøkelse (1.-4. trinn) og elevundersøkelsen (5.-7. trinn) gjennomføres årlig på høsten
- Trygge deler av skolehverdagen: Gjennomføres regelmessig, to ganger per semester

6.3. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå.

- Elevsamtaler minimum to ganger per semester eller ved behov, ansvarlig alle lærere
- Sosiogram ved behov/ ved opprettelse av aktivitetsplan, ansvarlig; kontaktlærer og miljøterapeut
- Kartlegginger som feks. trygge deler av skolehverdagen, ansvarlig: kontaktlærer og miljøterapeut
- Læringspartnermetodikk er innarbeidet i alle klasserom, kontaktlærer og alle lærere: Alle elevene har en læringspartner. Dette er en medelev de samarbeider med over en kortere periode. Lærer trekker/velger ny læringspartner slik at alle får jobbe med forskjellige elever i løpet av et år. Dette sikrer aktivitet fra alle elever, og alle blir kjent med alle.
- Systematisk bruk av læringspartner forebygger utenforskap og krenkende atferd. Det blir vanskeligere å krenke en du har jobbet tett med, blitt kjent med og løst oppgaver med.

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Skolen skal arbeide systematisk for å minske risikoen for at utenforskap og krenkelser forekommer.

7.1. Rutiner som skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø.

- På Fernanda Nissen har vi oppsøkende inspeksjon. Med oppsøkende menes at man er godt synlig med gul vest, oppsøker sammenstimplinger av elever, stiller

spørsmål/prater med elever, setter seg ned og aktivt går inn for å bygge gode relasjoner, samtidig som man har blikket vendt utover for å holde oversikt. God voksendekning ute er viktig for at skolen skal oppleves som et trygt og fint sted å være. Inspeksjon er også en god anledning til å ha uformelle elevsamtaler med sine kontaktelever.

- Vi har en rutinebeskrivelse for oppstart av nye elever.
- Vi har en tiltaksløype for oppfølging av fravær.

7.2. Vi har utarbeidet en tiltaksløype som veiledning av lærere og andre ansatte når de skal arbeide med elever som man opplever ikke har det trygt og godt på skolen eller AKS.

7.3. Skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever ved:

- Fast rutine på teammøter for informasjon om elever
- Klassegjennomgang, minst to ganger i året
- Elevoppfølgingsmøter, ukentlig
- Informasjon til ansatte om spesielt sårbare elever ved behov

7.4. Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4).

Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.

Skolen gjennomføres utviklingsamtaler høst og vår. Disse loggføres. Det gjennomføres faste undersøkelser som elevsamtaler, «Trygge deler av skolehverdagen», sosiogram, relasjonskartlegginger og observasjon i friminutt. Dette arbeidet dokumenteres og analyseres med de aktuelle involverte.

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hvordan elevene har det, og hvordan de er mot hverandre. Skolens aktivitetsplikt er delt i fem delplikter:

Alle som arbeider på skolen har plikt til å 1) følge med, 2) gripe inn og 3) varsle hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Skolen har plikt til å 4) undersøke og 5) sette inn egnede tiltak som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

8.1. §12 er tema på planleggingsdagene for alle ansatte hvert år i august. I tillegg bruker vi tid regelmessig gjennom hele året til kompetanseheving i hvordan forstå og handle i tråd med aktivitetsplikten. Dette er også tema på ukentlige teammøter og elevoppfølgingsmøter.

8.2. Alle ansatte har plikt til å gripe inn ved erfaring med eller mistanke om at en elev ikke har et trygt skolemiljø. Ved akutte situasjoner griper den voksne inn med hensiktsmessige tiltak. Videre informeres aktuelle ansatte og foresatte. Det vurderes vurdere undersøkelser og tiltak. Alt dokumenteres i logg og eventuelle referater.
(Rundskriv – gripe inn)

8.3. Skolens ledelse varsles ved erfaring og mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Vi har ukentlige møter mellom ledelse og miljøteam som referatføres. Ansatte informeres rutinemessig om appen «§12 -melde til rektor» som ligger i «Verktøy» i portalen. Ved mistanke om at en ansatt har krenket en elev, varsler rektor skoleeier. (Rundskriv – varsle)

8.4. Ved erfaring eller mistanke om at ene elev ikke har et trygt og godt skolemiljø setter skolen i gang undersøkelser i form av elevsamtaler, observasjoner og undersøkelser på individ-, klasse- og trinn-nivå (Sosiogram, Trygge deler av skolehverdagen, analyse av Elevundersøkelsen på 5.-7.trinn og Trivselsundersøkelsen på 1.-4.trinn). Dette dokumenteres i logg og referater. (Rundskriv – Undersøke)

8.5. Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan. (Rundskriv – tiltak)
Skolen skal utarbeide en aktivitetsplan når det settes i verk tiltak i en skolemiljøsak. Det betyr at det skal lages en aktivitetsplan når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Se Tavla for å lese mer om psykososialt skolemiljø og kap. 12(oppl. §12).

I tillegg til delpliktene, stiller loven krav om at involverte elever høres og at skolen dokumenterer hva de har gjort for å oppfylle aktivitetsplikten. Barnets beste skal alltid være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid med disse sakene.

Ved opprettelse av aktivitetsplan, vil skolens sosiallærer med ansvar for skolemiljø, kalle inn til samarbeidsmøter, fordele arbeidsoppgaver og dele dokument for samskriving.

8.6. Skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte gjennom ulike typer tiltak som kommer fram i den enkelte aktivitetsplan. Dette kan være tiltak som skal bygge opp og trygge relasjonene elevene og imellom. Eksempler på dette kan være fellesskapende undervisning, samhandlingsøvelser, og tiltak som gir gode fellesopplevelser. Skolen har rutinemessig hyppig kontakt og møter mellom skole og foresatte.

8.7. For å følge opp og evaluerer igangsatte tiltak har skolen hyppige interne møter og samtaler med eleven(e) og foresatte. Tiltak tilpasses hver enkelt.